

Л. В. Кадол,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри економіки, організації та управління підприємствами,
Л. М. Кравчук,
старший викладач кафедри економіки,
організації та управління підприємствами
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
м. Кривий Ріг, Україна

ПИТАННЯ НОРМУВАННЯ ПРАЦІ В БУДІВНИЦТВІ

Нормування праці в будівництві – це наукова система досліджень з метою розробки технічно обґрунтованих норм виробітку. Згідно діючої системи ціноутворення в будівництві, затвердженою Мінрегіоном, основою для розрахунків вартості на будівельну продукцію, роботи та послуги є кошторисні норми та поточні ціни на трудові та матеріально – технічні ресурси. Сукупність ресурсів, їх нормування, у тому числі і трудових, визначено Мінрегіоном на всі види будівельних та монтажних робіт в кошторисних нормах.

За допомогою норм визначається кількість праці, яка повинна бути витрачена на виконання відповідних видів і обсягів робіт, а також міра участі кожного робітника у виробничому процесі.

До складу базисної системи нормування праці загальнобудівельних відносяться наступні основні елементи. 1. Норма часу (H_c) – науково обґрунтована величина затрат робочого часу на виконання одиниці обсягу конкретних видів робіт, виражена в годинах на одиницю виміру (год/м³, год/м² тощо), яка визначається на основі інженерних розрахунків та хронометражних спостережень (замірів) і є базою для розробки норм виробітку і визначення трудомісткості. 2. Норма затрат праці (t) (трудовитрати, трудомісткість) – кількість затраченої праці, встановлена для якісного виконання робіт робітниками відповідної професії і кваліфікації в нормальних організаційно-технічних умовах та з правильною організацією виробництва і праці, тобто це сума робочого часу, який необхідно затратити підрядникам для виконання одиниці обсягу робіт, виражена в людино-годинах на одиницю виміру робіт (люд.-год./м³, люд.-год./м² тощо). Основна різниця між нормою часу і нормою затрат праці полягає в тому, що норма часу відображає поточний час, необхідний для виконання робочого процесу, а норма затрат праці (трудомісткість) – суму часу, яку необхідно витратити усім передбаченим нормою виконувачам на здійснення робочого процесу. 3. Норма виробітку (норма обслуговування) (H_v) – це обсяг робіт (послуг), які повинні бути виконані за одиницю часу одним або кількома виконувачами відповідної професії і кваліфікації у визначених умовах, виражений у натуральних одиницях виміру м³/год, м²/год, т/год тощо. 4. Норма чисельності (H_n) – це число виконувачів, передбачене нормою для виконання одиниці обсягу конкретного виду робіт за відповідний відрізок часу.

Для однорідних робіт можуть установлюватися: єдині або типові міжгалузеві норми; галузеві або відомчі норми і нормативи; місцеві технічно обґрунтовані норми. Останні розробляються безпосередньо на будівництвах на роботи,

не охоплені єдиними або галузевими нормами, а також у разі застосування на будівництвах більш досконалої технології чи організації виробництва, нових більш ефективних матеріалів і конструкцій, більш продуктивних машин і устаткування, ніж передбачено наявними нормами.

Наявність технічно обґрунтованих норм і їх використання дозволяє (в умовах раціональної організації виробництва і праці робітників) визначати затрати праці на виконання одиниці обсягу конкретних видів робіт, здійснювати обґрунтовану оплату за виконані роботи, підвищувати продуктивність праці, знижувати собівартість будівельно-монтажних робіт.

Наявність норм і показників затрат праці (трудомісткість виконання робіт) у кошторисній документації дає можливість оперативно управляти такими категоріями, як обсяги робіт, нормативний час виконання, нормативна чисельність робітників на стадії укладення підрядних договорів, на стадії організації робіт на будівельних об'єктах, на стадії безпосереднього виконання робіт і ще раз підтверджує велике практичне значення системи нормування праці в будівництві.

*Н. М. Кругла,
к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»,
директор ТОВ АФ «Форум»,
м. Кривий Ріг, Україна*

«ПОДАТКОВИЙ АУДИТ» – ЦЕ НАПРЯМОК АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧИ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ?

Податковий аудит протягом всього часу існування незалежного аудиту був і є дуже актуальним для платників податків та аудиторів.

На практиці більшість замовників аудиту фінансової звітності, вимагають від аудитора в тому числі і проведення аудиту податкової звітності. Ці вимоги можна вважати обґрунтованими за умови визнання аудиторами розрахунків з бюджетом суттєвими для фінансової звітності.

За відсутністю затверджених методичних рекомендацій, аудитори вимушені на власний розсуд визначати в договорах предмет аудиторських послуг, при виконанні завдань обирати процедури, методи перевірки, та форми підсумкових документів.

Окремого стандарту, який би конкретно розглядав методику проведення аудиту податкової звітності, так як фінансової, немає.

Перевірка дотримання вимог податкового законодавства стосовно нарахування та сплати податків може бути предметом супутніх аудиту послуг (МССП 4400 "Завдання з виконання погоджених процедур"), про що і свідчить сучасна практика аудиторської діяльності.

В сучасних умовах господарювання в практичній діяльності контролюючих органів та суб'єктів підприємницької діяльності також використовується